

พฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
SAVING BEHAVIORS OF PEOPLE IN BANGKOK

ลลลนทลพย หาคำ

สาขาการเงนและการธนาคาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผลดชอบบทความ

Lalinthip Hakham

Email: lalinthip_acc@outlook.co.th

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking, Ramkhamhaeng
University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่าย และจำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล (3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยการสื่อสารทางการตลาด ที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด จากประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างทดสอบรายคู่ด้วยสถิติ LSD และสถิติถดถอยหลายตัวแปร (Multiple Regression Model)

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่ต่างกัน ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการณ์ออมที่ไม่ต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และจำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแลที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการณ์ออมที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ใช้สถิติถดถอยหลายตัวแปร (Multiple Regression Model) พบว่าปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง และปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาด มีผลต่อพฤติกรรมการณ์ออมทั้งทางด้านจำนวนเงินออม วัตถุประสงค์ในการออม และรูปแบบการออม

คำสำคัญ: พฤติกรรมการณ์ออม, ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objective of this independent study is to study (1) to study the saving behavior of people in Bangkok (2) to study the saving behavior of people in Bangkok classified by age, education level, income, expenses and the number of people Savings must take care (3) to study the return on saving, risk factors, promotion factors. Affecting the saving behavior of people in Bangkok By using questionnaires as a tool to collect data from 400 questionnaires from people in Bangkok Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. Test the hypothesis with One-Way ANOVA statistics. If differences are found, the paired test is performed with LSD statistics and Use Multiple Regression Models with analysis the return on saving, risk factors, promotion factors.

The results showed that Personal factors in different age of People in the Bangkok area have different types of savings. As for personal factors in education level, income per month expend per month And the number of people that the savings person must take care of differently With different saving behavior with statistical significance And when analyzing factors affecting the saving behaviors of people in Bangkok. This uses multiple regression models for Analysis Return factors, Risk factors and promotion factors. Affecting saving behavior in amount of savings, savings objectives and saving patterns

Keywords: Saving Behaviors, People in Bangkok

บทนำ

มนุษย์ทุกคนย่อมอยากมีชีวิตที่มีความสุขไม่ว่าจะทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ มนุษย์มีความต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตทั้งเรื่องอาหาร ที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น สิ่งที่จะทำให้ได้มาซึ่งปัจจัยพื้นฐานนั้นย่อมมีเรื่องของเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง เราไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่ใช้แลกเปลี่ยนให้ได้มาซึ่งปัจจัยพื้นฐาน หากมนุษย์ยังมีชีวิตอยู่การมีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและสะสมไว้ใช้ในอนาคตจึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ การที่จะมีชีวิตที่สุขสบายและมีหลักประกันทางการเงินที่มั่นคงในอนาคต จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนทางการเงินที่ดี การออมจึงเป็นทางเลือกที่ดีในการเก็บสะสมเงินไว้ใช้ในอนาคตไม่ว่าจะเก็บไว้ใช้ในอนาคตด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ในการวางแผนทางการเงิน การจัดสรรรายได้ให้เพียงพอ การออมเงินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และการจัดสรรรายจ่ายต่างๆ อย่างเหมาะสม การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมาก แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุก็ยังต้องวางแผนทางการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลงหรืออาจจะไม่มีรายได้เลย แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่หรืออาจจะเพิ่มขึ้นจากการที่

จะต้องดูแลสุขภาพ หรือเมื่อมีความเปลี่ยนแปลงในสถานะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้น ยิ่งทำให้การวางแผนการเงินเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้เรารับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆได้ การออม คือ การเก็บสะสมเงินที่ละเล็กละน้อยให้พอกพูนขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป หากเรามีเงินเหลือใช้เป็นประจำทุกเดือน สิ่งที่เราควรคำนึงถึงคือ เราจะสามารถจัดเก็บเงินให้เหมาะสมได้อย่างไร เพื่อให้เงินที่มีนั้นงอกเงยเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่น่าสนใจว่าประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีเหตุผลหรือมีปัจจัยใดที่เป็นแรงผลักดันในการออมเงิน เพราะปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่จะมีส่วนช่วยในการวางแผนกระตุ้นให้เกิดการออมมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมหรือพัฒนาให้ประชาชนมีการวางแผนการออมที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะใช้จ่ายในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยอื่น ด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยการสื่อสารทางการตลาด ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญเป็นจำนวน 400 คน ส่วนระยะเวลาในการทำวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จะเริ่มต้นตั้งแต่เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2561

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จำนวนเงินออม วัตถุประสงค์ในการออม รูปแบบการออม
2. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย
 1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล
 2. ปัจจัยอื่น ได้แก่ ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และจำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล
3. ทำให้ทราบถึงปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยการสื่อสารทางการตลาด ที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการออมในอนาคตแก่ผู้ที่สนใจข้อมูล

บททวนวรรณกรรม

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แยกพฤติกรรมกรรมการออมออกเป็น 3 ด้าน และตัวแปรตามได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยอื่นได้แก่ ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง และปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ด้านจำนวนเงินออม

นคร ศิริอนันต์เจริญ, 2557 เงินออมทำให้เป้าหมายที่บุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใดควรมีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ สิ่งจูงใจในการออมของแต่ละบุคคลก็คือ เป้าหมายหากบุคคลมีเป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอนก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากขึ้น แต่แต่ละบุคคลมีเป้าหมายที่อาจแตกต่างกัน แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของบุคคล ทั้งยังขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในของแต่ละบุคคลด้วย เช่น บางคนอยากมีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง อยากจะมีการศึกษาสูง อยากมีชีวิตที่สุขสบายในยามเกษียณ หรือหวังที่จะให้ลูกหลานได้รับการศึกษาที่ดีมีหลักฐานมั่นคง และเป้าหมายการออมที่สำคัญ

แสงสุนีย์ สุรกร, 2552 ให้ความหมายของการออมไว้ว่าการออมคือ การกั้นเงินจำนวนหนึ่งจากรายได้ ซึ่งผู้ออมยังไม่พอใจที่จะบริโภคสินค้าและบริการในระยะเวลาที่กำหนด หากแต่จะขยายระยะเวลานั้นออกไปจนกว่ารายรับจะมีส่วนสัมพันธ์กับการลงทุนจากรายได้นั้น

ด้านวัตถุประสงค์ในการออม

ฐานิยา กัมพลาวลี, 2552 การดำรงชีวิตในแต่ละวันปฏิเสธไม่ได้เลยว่าการบริโภคอุปโภคนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมากๆ และหากในอนาคตความสามารถในการหารายได้อาจจะลดลง ซึ่งสาเหตุอาจมาจากอายุที่มากขึ้นรายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายก็เพิ่มขึ้น การมีเงินออมไว้เพื่อใช้จ่ายจริงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึง หากมองถึงวัตถุประสงค์ของการออมหรือเป้าหมายของการออมเงินนั้นมีหลายประการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน หรือเมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้น หรือเกิดค่าใช้จ่ายขึ้นกะทันหัน เช่น ค่ารักษาพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยเมื่อเกิดการชำรุด

2. เพื่อใช้จ่ายสำหรับการศึกษา ทั้งการศึกษาต่อเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติมของตนเอง และ การศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูงของบุตรหลาน

3. เพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้า สินค้าในข้อนี้หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สินค้าในที่ยังหมายรวมถึงสินค้าที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตอย่างเช่น รถยนต์ และสินค้าที่เป็นเครื่องประดับที่มีมูลค่าสูง เช่น ทองคำ เพชร เป็นต้น

4. เพื่อใช้สำหรับที่พักอาศัย สำหรับผู้ที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยเป็นของตนเองและต้องการซื้อที่อยู่อาศัย

5. เพื่อใช้จ่ายในยามแก่ชรา ถือเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญมากในการออมของบุคคลทั่วไปในการออม เพราะวัยชราเป็นวัยที่ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อยลง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องออมเงินไว้ตั้งแต่วัยที่ยังมีรายได้ เพื่อที่ถึงวัยชราจะได้ไม่ลำบากเกินไป

6. เพื่อใช้ในการจัดหาหลักประกันในชีวิต เช่น การทำประกันชีวิต การทำประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันไว้บรรเทาทุกข์หรือความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันในอนาคต

7. เพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับมาจากการออม ผลตอบแทนที่ได้รับเช่น ดอกเบี้ย ผลกำไรจากการลงทุน เงินปันผล ผลกำไรจากส่วนต่างของมูลค่าที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

8. เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบธุรกิจ เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งบริษัท การเปิดธุรกิจใหม่หรือ การขยายธุรกิจที่มีอยู่เดิม สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งคือเงินทุน การออมจึงเป็นอีกทางเลือกในการได้มาซึ่งเงินทุนที่จะนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจ

9. เพื่อใช้ในกิจกรรมทางสังคม เช่น การให้ของขวัญผู้อื่นในโอกาสต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น วันเกิด วันแต่งงาน หรือวันขึ้นบ้านปีใหม่ ซึ่งถือเป็นประเพณีนิยมในสังคมไทย

10. เพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลาน ถือเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่บิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย จะต้องเก็บออมเงิน ทอง หรือทรัพย์สินไว้มอบเป็นมรดกให้แก่ลูกหลานตามความสามารถของแต่ละบุคคล

11. เพื่อใช้จ่ายในกรณีอื่นๆ เช่น สำหรับการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในงานแต่งงาน การมีลูกบุตร ส่งเสียเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

วัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นล้วนแล้วแต่เป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเงินซึ่งคือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต หากมีความต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ก็จำเป็นต้องมีการออมไว้ตั้งแต่ปัจจุบันในตอนที่ยังมีรายได้ และการออมควรที่จะมีความสอดคล้องกับประเภทของวัตถุประสงค์นั้นๆ

ด้านรูปแบบการออม

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์, 2552 พฤติกรรมการออมคือการเลือกที่จะออมในรูปแบบใด การออมสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ซึ่งแต่ละแบบได้ผลตอบแทนที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. การออมในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวร มีไว้เพื่อความจำเป็นและเป็นการสร้างหลักประกันหรือหลักทรัพย์ให้ตนเองในอนาคต ในส่วนใหญ่เลือกออมประเภทนี้เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยง เช่น ที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้างหรือที่อยู่อาศัย เครื่องจักร โลหะ อัญมณี เป็นต้น

2. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน ถึงแม้จะมีสภาพคล่องสูง แต่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว เช่น เงินสดในมือ ตัวเงินคลัง ตั๋วการค้า พันธบัตร หุ้นกู้หรือหุ้นสามัญ สลากออมสิน กรมธรรม์ประกันชีวิต กองทุนเลี้ยงชีพ เป็นต้น

3. การออมเงินฝากที่สถาบันการเงินต่างๆ เป็นการออมที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน บริษัทเงินทุน บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเงินฝากสหกรณ์ เป็นต้น

ด้านปัจจัยส่วนบุคคล

กอบกาญจน์ เจริญทอง, 2556 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล เมื่อลักษณะส่วนบุคคลต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกัน โดยวิเคราะห์จากปัจจัย ดังนี้

1. อายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกัน ในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดมั่นในอุดมการณ์และมองโลกในแง่ดีมากกว่าบุคคลที่อายุมาก ในขณะที่บุคคลอายุมากกว่ามักมีความระมัดระวังมากกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย เพราะผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน

2. การศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความคิด ค่านิยม ทศนคติและพฤติกรรมแตกต่างกัน บุคคลที่มีการศึกษามากกว่าจะได้เปรียบในการรับรู้ข่าวสาร เพราะสามารถเข้าใจอะไรได้ง่ายกว่า เข้าใจสารได้ดีกว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาที่น้อยกว่า

สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม, 2555 ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการออมขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ด้านจำนวนผู้ที่ต้องดูแลหรือผู้ที่ไม่ได้มีเงินได้ เมื่อความรับผิดชอบด้านนี้เพิ่มสูงขึ้นมีผลกระทบทางด้านรายจ่าย กล่าวคือเมื่อรายจ่ายเพิ่มสูงขึ้น มีผลทำให้การออมลดลง

2. อายุหรือด้านวัฏจักรชีวิต บุคคลทั่วไปมีรายได้ค่อนข้างต่ำเมื่อเริ่มต้นชีวิตแต่ในช่วงอายุวัยกลางคนจะมีการบริโภคคงที่และมีการออมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากต้องออมเพื่อจ่ายคืนหนี้สินเก็บออมไว้เมื่อออกจากงานและเมื่อถึงวัยเกษียณอายุ

3. ด้านระดับการศึกษา การศึกษาที่ดีมีผลต่อการออมทั้งในทางบวกและทางลบ ส่งผลให้เกิดการออมมากขึ้น เมื่อมีการศึกษาย่อมมีวินัยที่ดีในการออม ทั้งยังช่วยเสริมสร้างและปลูกฝังทัศนคติในเรื่องการออมอีกด้วย

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2556 อ่างอิงใน เกษมศรี ปูชนียวงศ์, 2558 รายได้พึงใช้จ่าย คือ รายได้ที่ภาคครัวเรือนหักด้วยภาษีเงินได้ส่วนบุคคล รายได้พึงใช้จ่ายได้เป็นรายได้ที่ประชาชนสามารถนำไปใช้จ่ายในการบริโภคและเก็บออม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอัตราภาษีเงินได้ส่วนบุคคลจะส่งผลกระทบต่อรายได้พึงใช้จ่าย หากมีการเพิ่มอัตราภาษีเงินได้ส่วนบุคคล รายได้พึงใช้จ่ายก็จะลดลงการบริโภคและการออมก็จะลดลงตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามหากลดอัตราภาษีก็จะมีผลต่อการบริโภคและการออมในทิศทางตรงข้าม กล่าวคือหากอัตราภาษีลดลงก็จะส่งผลให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายอุปโภคและเก็บออมมากขึ้นด้วย

ด้านผลตอบแทน

ซารวี บุตรบำรุง, 2555 ผลตอบแทนที่ผู้ออมได้รับจากการออม ถ้าผลตอบแทนที่จะได้รับจากการออมเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ยิ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจให้บุคคลมีการออมเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เช่น ในภาวะที่รัฐบาลกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทลง ทั้งยังเก็บดอกเบี้ยภาษีเงินฝากอีก ส่งผลทำให้ระดับเงินออมของธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้รับผลตอบแทนที่น้อยลงหลังจากหักภาษี

ด้านความเสี่ยง

บุญรุ่ง จันทรรณาค, 2554 ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ประกอบด้วยปัจจัยด้านความเสี่ยงหรือโอกาสในการลงทุน ถ้ามีความรู้ในการลงทุนหรือมีโอกาสในการลงทุน รวมทั้งการลงทุนนั้นให้ผลตอบแทนที่ดี จะเป็นแรงจูงใจให้มีการออมเพิ่มขึ้น

สุขใจ น้ำผุด, 2557 อ่างอิงใน นันทพร จรัสสุขสวัสดิ์, 2560 ความเสี่ยงหมายถึง โอกาสที่ผู้ออมจะสูญเสียเงินออม หรือการที่จะไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่ต้องการหรือไม่ได้รับตามที่คาดหวัง การออมในรูปแบบที่มีความเสี่ยงสูง ผู้ออมย่อมต้องการผลตอบแทนที่ไปในทิศทางเดียวกันกับความเสี่ยง กล่าวคือหากเลือกออมในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่ำผลตอบแทนที่จะได้รับก็จะต่ำไปด้วย

การสื่อสารทางการตลาด

กุลธกาน ตั้งทิวาพร, 2555 ได้กล่าวว่า บุคคลวัยทำงานมีระดับการเปิดรับข่าวสารการออมอยู่บางครั้ง ในการเปิดรับข่าวสารการออมยังมีแค่บางครั้งเท่านั้น ทำให้เข้าไม่ถึงระบบการออมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งการสื่อสารที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกทางก็อาจเป็นผลที่ทำให้บุคคลไม่สนใจและไม่ใส่ใจการเปิดรับรวมถึงสถานการณ์ และเวลาของแต่ละบุคคลอาจจะไม่เอื้ออำนวยในการเปิดรับต่อสื่อที่ออกมา ซึ่งตรงกับแนวคิดของ (Robbin, 1998) ที่กล่าวว่าบทบาทของปัจจัยสังคมภายนอกล้วนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล โดยมีเรื่องราวเหตุการณ์ ภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่แตกต่างกัน โดยมีสิ่งเร้าให้เกิดการรับรู้ คือ สิ่งเร้าที่มีลักษณะกำกวมไม่ชัดเจนก็จะทำให้การเปิดรับน้อยลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กอบกาญจน์ เจริญทอง, 2556 ลักษณะส่วนบุคคลต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกัน ด้านอายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกัน ในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดมั่นในอุดมการณ์และมองโลกในแง่ดีมากกว่าบุคคลที่อายุมาก ในขณะที่บุคคลอายุมากกว่ามักมีความระมัดระวังมากกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย เพราะผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน

ธานินทร์ อุดมศรี, 2554 ได้ทำศึกษารูปแบบการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนคือปัจจัยด้านรายได้ เมื่อมีรายได้สูงก็จะมีเงินเหลือออม แต่ในทางตรงกันข้ามเมื่อบุคคลมีรายได้น้อยเงินออมก็จะลดลงหรือไม่เกิดการออม

กฤตภาส เลิศสงคราม, 2555 จากการศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ จากการศึกษาพบว่า ผลตอบแทนที่ผู้ออมได้รับจากการออม ถ้า

ผลตอบแทนจากการออมสูงขึ้นจะส่งผลต่อความต้องการให้บุคคลมีการออมเพิ่มมากขึ้น เช่น การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน

พนมพร อัครชยานันท์และคณะ, 2557 อ้างอิงใน อรปวีณ์ การละสัง, 2560 ได้ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนหรือออมเงิน พบว่าผู้ลงทุนให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความเสี่ยงในระดับปานกลาง ซึ่งผู้ลงทุนจะเลือกลงทุนในหน่วยที่ตนสามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นๆ ได้

จากการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการออมของบุคคลกรมมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าการอำนวยความสะดวกด้านช่องทางการออม จำนวนสาขาสาขาของสถาบันการเงิน การที่สถาบันการเงินกระจายสาขาหรือมีสาขาจำนวนมากไปยังแหล่งต่างๆ เพิ่มขึ้นเท่ากับเปิดโอกาสการเข้าถึงการออมเพิ่มขึ้น เนื่องจากความสะดวกในการเดินทางไปยังสถาบันการเงินแต่ละแห่ง และการโฆษณาประชาสัมพันธ์และให้ของแจกหรือสิ่งจูงใจ มีผลให้ผู้ออมตื่นตัวและมีความต้องการที่จะออมมากขึ้นตามแรงโฆษณาหรือสิ่งจูงใจที่เสนอให้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล และปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการศึกษาที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใดๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการทางสถิติ

ประชากรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้เป็นประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ผู้วิจัยไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-Probability) โดยการใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ

กลุ่มตัวอย่าง การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูป YAMANE ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามปลายเปิดและปิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ลักษณะของคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) โดยใช้มาตราการวัดแบบ Nominal และ Ordinal จำนวน 7 ข้อ

1.2 พฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 11 ข้อ ซึ่งจะประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ จำนวนเงินออม, วัตถุประสงค์ในการออม, รูปแบบการออม, ระดับการให้ความสำคัญที่มีต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กำหนดให้ 5 = สำคัญมากที่สุด, 4 = สำคัญมาก, 3 = สำคัญปานกลาง, 2 = สำคัญน้อย, 1 = สำคัญน้อยที่สุด

1.3 ช่วงเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยในการประเมิน กำหนดให้ 4.21-5.00 = ระดับความสำคัญมากที่สุด, 3.41-4.20 = ระดับความสำคัญมาก, 2.61-3.40 = ระดับความสำคัญปานกลาง, 1.81-2.60 = ระดับความสำคัญน้อย, 1.00-1.80 = ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

การวิเคราะห์

1. สถิติพรรณนา (Description statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ในการวิเคราะห์ตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ด้านผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง และด้านการสื่อสารทางการตลาด

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล (เชิงกลุ่ม) ใช้ One-way ANOVA ตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้ LSD

2.2 ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาด(เชิงปริมาณ) ใช้ Multiple Regression Analysis (MRA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์การออม มีระดับความสำคัญในระดับความสำคัญมาก, พฤติกรรมการออมด้านรูปแบบการออม มีระดับความสำคัญในระดับความสำคัญปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน และประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีด้านระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแลต่างกัน มีพฤติกรรมการออมต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง และปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาด ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านผลตอบแทนมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจำนวนเงินออม

3.2 ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง และปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาดมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวัตถุประสงค์ในการออม

3.3 ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง และปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาดมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านรูปแบบการออม

อภิปรายผล

1. จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มี อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และจำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล ที่แตกต่างกันทำให้พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1.1 อายุของผู้ออม มีการแบ่งอายุออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย อายุน้อยกว่า 30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่าอายุที่ต่างกัน ไม่ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยของ กอบกาญจน์ เจริญทอง, 2556 ลักษณะส่วนบุคคลต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกัน ด้านอายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกัน ในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดมั่นในอุดมการณ์และมองโลกในแง่ดีมากกว่าบุคคลที่อายุมาก ในขณะที่บุคคลอายุมากกว่ามักมีความระมัดระวังมากกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย เพราะผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน นเรศ หนองใหญ่, 2560 ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ที่ว่าอายุที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมที่แตกต่าง

1.2 ระดับการศึกษา แบ่งระดับการศึกษาออกทั้งหมด 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ต่ำกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี จากทดสอบสมมติฐานพบว่าระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่, 2560 ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน เนษพร นาคสีเหลือง, 2557 ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) พบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันทำให้มีการออมที่แตกต่างกัน

1.3 รายได้ต่อเดือน แบ่งรายได้ต่อเดือนออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย น้อยกว่า 15,000 บาท, 15,000-30,000 บาท, 30,001-40,000 บาท, มากกว่า 40,000 บาท จากทดสอบสมมติฐานพบว่ารายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่, 2560 ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา ชลบุรี พบว่ารายได้ต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน ศุภิญญา ญาณสมบุรณ์, 2554 ได้ศึกษาเกี่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม

การออมแตกต่างกันหรือไม่ พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันในทุกพฤติกรรมการออมซึ่งประกอบด้วย ออมเงินโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร ออมโดยเก็บเงินสดไว้ในมือที่ทำงาน ออมเงินโดยการเล่นแชร์ เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ ออมในรูปสินทรัพย์ถาวร ออมเงินโดยการนำเงินฝากผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของที่ทำงาน ออมเงินโดยการนำเงินไปให้กู้ยืมและออมเงินโดยการนำไปซื้อทองหรือลงทุนในหุ้น กาญจนา สมภารเพียร, 2556 ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดจตุจักร จากการศึกษาพบว่ารายได้ต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการออม กล่าวคือเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นมีแนวโน้มด้านการออมมากขึ้น

1.4 ค่าใช้จ่ายต่อเดือน แบ่งค่าใช้จ่ายต่อเดือนออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย น้อยกว่า 15,000 บาท, 15,000-30,000 บาท, 30,001-40,000 บาท, มากกว่า 40,000 บาท จากทดสอบสมมติฐานพบว่าค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุติรัตน์ คงเรือง และประกาศิต อินสุวรรณ, 2552 ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการในกรุงเทพมหานคร พบว่า รายจ่ายที่แตกต่างกันมีสัดส่วนการออมแตกต่างกัน กาญจนา สมภารเพียร, 2556 ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดจตุจักร จากการศึกษาพบว่ารายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออม กล่าวคือเมื่อรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นในขณะที่รายได้อาจเท่าเดิมทำให้เงินออมน้อยลง ในขณะที่รายจ่ายลดลงการออมก็จะมากขึ้น

1.5 จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล แบ่งจำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแลออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย น้อยกว่า 3 คน, 3-5 คน, มากกว่า 5 คน, ไม่มีคนที่ผู้ออมต้องดูแล จากทดสอบสมมติฐานพบว่าค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ชานี ยะยี่ ช่างวัฒนกุล, 2559 ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่าจำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงภาระที่อยู่ภายใต้การดูแลหรือจำนวนบุคคลที่ผู้ออมต้องรับผิดชอบดูแล หากจำนวนของคนที่ผู้ออมต้องดูแลมีมาก ก็ต้องมีค่าใช้จ่ายที่มากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีภาระดังกล่าว

กล่าวโดยสรุปจากผลการวิจัย ปรากฏว่าปัจจัยส่วนบุคคลทั้ง 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย อายุ, ระดับการศึกษา, รายได้ต่อเดือน, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน, จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล พบว่า อายุที่ต่างกันไม่ทำให้พฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน ส่วน 4 ด้านที่เหลือคือระดับการศึกษา, รายได้ต่อเดือน, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน, จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแลที่ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน

2. จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยการสื่อสารทางการตลาด ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาทดสอบสมมติฐานพบว่า

2.1 ปัจจัยอื่น ด้านผลตอบแทน ผลการทดสอบพบว่าปัจจัยด้านผลตอบแทนมีผลต่อพฤติกรรมการออมด้านจำนวนเงินออม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผลตอบแทนเป็นปัจจัยที่กระตุ้นการออมได้เป็นอย่างดี ในขณะที่ผลตอบแทนสูงจำนวนเงินออมจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการคาดหวังผลตอบแทนที่จะได้รับอย่าง

นำพึงพอใจ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของธานีทร์ อุดมศรี, 2554 ได้ทำศึกษารูปแบบการออม และปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมคือ ปัจจัยด้านผลตอบแทน เพราะผลตอบแทนคือแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการออมยิ่งผลตอบแทนสูงยิ่งทำให้เกิดการออมมากขึ้น ซานีเยฮ์ ซ่างวัฒนกุล, 2559 ผลตอบแทนหรือดอกเบี้ย ปัจจัยนี้มีผลต่อการออมเนื่องจากบุคคลจะตัดสินใจไปออมในลักษณะต่างๆ ก็จะพิจารณาถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ เพื่อเลือกว่าจะนำไปออมกับที่ไหนถึงจะได้ผลตอบแทนตามที่ต้องการหรือตามที่ผู้ออมพึงพอใจ กฤตภาส เลิศสงคราม, 2555 จากการศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ จากการศึกษาพบว่า ผลตอบแทนที่ผู้ออมได้รับจากการออม ถ้าผลตอบแทนจากการออมสูงขึ้นจะส่งผลต่อความต้องการให้บุคคลมีการออมเพิ่มมากขึ้น เช่น การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน

2.2 ปัจจัยอื่น ด้านความเสี่ยง ผลการทดสอบพบว่าปัจจัยด้านความเสี่ยง มีผลต่อพฤติกรรมการออมทั้งด้านจำนวนเงินออม วัตถุประสงค์ในการออม และรูปแบบการออม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าความเสี่ยงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องพิจารณาก่อนการตัดสินใจออม เพราะความเสี่ยงอาจทำให้ไม่ได้รับผลตอบแทนตามต้องการ ความเสี่ยงอาจทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงหรืออาจไม่ได้รับทั้งเงินต้นที่ออมและผลตอบแทนหรือกำไรที่ควรได้รับ ความเสี่ยงทำให้เราตัดสินใจว่าจะออมเงินจำนวนเงินเท่าไร มีวัตถุประสงค์ที่จะออมเพื่ออะไร และควรเลือกรูปแบบการออมแบบไหน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์และธนภรณ์ เนื่องพลี, 2561 ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อของผู้สูงอายุในอำเภอ จังหวัดนนทบุรี พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุพบว่า การยอมรับความเสี่ยงของผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะเลือกออมในสถาบันการเงินที่เชื่อถือได้ เพราะมีสภาพคล่องสูงและมีความเสี่ยงต่ำเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ พนมพร อัครชยานันท์และคณะ, 2557 อ้างอิงในอรปวีณ์ การละสัง, 2560 ได้ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนหรือออมเงิน พบว่าผู้ลงทุนให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความเสี่ยงในระดับปานกลาง ซึ่งผู้ลงทุนจะเลือกลงทุนในหน่วยที่ตนสามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นๆ ได้

2.3 ปัจจัยอื่น ด้านการสื่อสารทางการตลาด ผลการทดสอบพบว่าปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาด มีผลต่อพฤติกรรมการออมทั้งด้านจำนวนเงินออม วัตถุประสงค์ในการออม และรูปแบบการออม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การสื่อสารทางการตลาดเป็นอีกด้านที่จูงใจให้เกิดการออมหรือไม่เกิดการออม เช่น การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการออมที่ดี ทำให้สามารถประเมินสถานการณ์ทำให้ผู้ออมตัดสินใจออมหรือไม่ออมได้ การให้ของ แจกรางวัล ส่วนลด เป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้ออมสนใจในตัวผลิตภัณฑ์การออมนั้น ช่องทางการออมที่สะดวกก็สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดการออมเช่นกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซานีเยฮ์ ซ่างวัฒนกุล, 2559 ได้อธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมส่วนบุคคลคือการโฆษณาและสิ่งจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจในการออมและมีความต้องการที่จะออมมากขึ้น กฤษฏี ยิวคิม, 2555 จากการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการออมของบุคคลกรมมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าการอำนวยความสะดวกด้านช่องทางการออม จำนวนสาขาสาขาของสถาบันการเงิน การที่สถาบันการเงิน

กระจายสาขาหรือมีสาขาจำนวนมากไปยังแหล่งต่างๆ เพิ่มขึ้นเท่ากับเปิดโอกาสการเข้าถึงการออมเพิ่มขึ้น เนื่องจากความสะดวกในการเดินทางไปยังสถาบันการเงินแต่ละแห่ง และการโฆษณาประชาสัมพันธ์และให้ของแจกหรือสิ่งจูงใจ มีผลให้ผู้ออมตื่นตัวและมีความต้องการที่จะออมมากขึ้นตามแรงโฆษณาหรือสิ่งจูงใจที่เสนอให้

ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ไม่ต่างกัน ดังนั้นหากองค์กร บุคคล หรือสถาบันการเงิน ต้องการสร้างหรือดึงดูดให้บุคคลเกิดการออมที่มากขึ้น อายุไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ต้องพิจารณา เพราะอายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่ไม่ต่างกัน ในขณะที่ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และจำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแลที่ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน หากต้องการให้ผู้ออมเกิดการออมมากขึ้นควรมีกิจกรรมที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน รายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน ค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ต่างกัน จำนวนคนที่ผู้ออมต้องดูแล เกิดการรับรู้หรือจูงใจให้เกิดการออมที่มากขึ้น

ปัจจัยอื่น

2. จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านความเสี่ยง และปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาด ข้อเสนอแนะแก่ผู้ออม ควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับ ความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวัง รวมถึงข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ในด้านการออม ส่วนกรณีผู้รับออมหรือสถาบันการเงินต่างๆ ควรให้ข้อมูลที่ชัดเจน ในด้านผลตอบแทน ข้อมูลที่จำเป็นในการศึกษาการออมของรูปแบบการออมนั้นๆ รวมถึงการให้ข้อมูลอื่นๆ รวมถึงการสื่อสารทางการตลาดเพื่อจะดึงดูดให้ผู้ออมอยากจะออมกับผู้รับออม สถาบันการเงิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น จำนวนหนี้สิน การให้บริการของสถาบันการเงินเมื่อเข้ารับบริการ ความสะดวกในการออมหรือเลือกสถาบันการเงิน สภาพคล่องของการแปลงเป็นเงินสด การกระจายความเสี่ยง ความต้องการด้านผลตอบแทน สภาวะเศรษฐกิจ สภาวะเงินเฟ้อ เป็นต้น

2. ควรศึกษารูปแบบการออมให้หลากหลาย แน่ใจว่าในปัจจุบันการออมมีหลายวิธี เพื่อให้ผู้ออมหรือผู้รับออมสามารถตอบสนองความต้องการหรือยอมรับสิ่งที่คาดหวังได้ ควรศึกษาการออมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ต้องการ

3. ควรมีการศึกษาโดยวิธีการทำแบบ Focus Group หากมีกลุ่มเป้าหมายชัดเจน เพียงแค่ต้องการทราบว่าผู้ออมต้องการหรือให้ความสำคัญกับเรื่องใด เพื่อจะได้นำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนา อสังหาริมทรัพย์.
- กฤษฏี ยิวคิม. (2555). ทศนคติและพฤติกรรมการออมของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหงกรณีศึกษา: บุคลากรคณะรัฐศาสตร์.
- กอบกาญจน์ เจริญทอง. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.
- กาญจนา สมภารเพียร. (2556). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดนัดจตุจักร.
- กุลธกาน ตั้งทิวาพร. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน: กรณีศึกษาพนักงานธนาคาร.
- ชูลีรัตน์ คงเรือง และประกายจิต อินสุวรรณ. (2552). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดสัดส่วนการออมของครัวเรือน.
- ชานียะฮ์ ช่างวัฒนกุล. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล.
- ฐานิยา กัมพลาวลี. (2552). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออม ระหว่างพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการ.
- ธานินทร์ อุดมศรี. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในตำบลหารแก้ว อำเภอหางตง จังหวัดเชียงใหม่ สืบค้นใน http://library.cmu.ac.th/faculty/econ/Exer751409/2554/Exer2554_no104.
- นเรศ หนองใหญ่. (2560). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.
- นิภาพร อมรภิตติเมธี. (2553). ปัจจัยกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักใหญ่.
- บุญรุ่ง จันทน์นาค. (2554). การเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ.
- พนมพร อัครชยานันท์และคณะ. (2557). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตราสารทางการเงิน.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2556) หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค.
- วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์และธนภรณ์ เนื่องพลี. (2561). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี.

- สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม. (2555). ปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา.
- สุขใจ น้ำพุฒ และคณะ. (2557). รูปแบบการบริหารการเงินสำหรับผู้ประกอบการรถเข็นรอบมหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา.
- แสงสุนีย์ สุรกร. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร.